

Chceme krmit dobytek kukuřicí, která nepodléhá už na poli svému kardinálnímu hmyzímu škůdci, nebo nechceme?

JAN ŠMARDA

Ve 2. čísle tohoto ročníku revue Universitas jsem uveřejnil článek „Rostlinné geneticky manipulované organismy (GMO) a naše výživa“, v němž jsem podal přehled současné situace společenského využívání nejmodernější metody šlechtění kulturních rostlin, kterou nám přinesla molekulární genetika: transgenóze. V závěru tohoto článku jsem uvedl současný stav hospodářství zemí Evropské unie (konkrétně jeho situace ke konci roku 2015); vyplynulo z něj, že legislativa sjednocené Evropy šlechtění zemědělských plodin neuvěřitelnou měrou nepřeje. Např. povolila ve svých členských zemích v tomto časovém horizontu pěstovat jedinou plodinu z velmi širokého spektra praktických možností GMO: odrůdu kukuřice Monsanto 810, odolnou proti hlavnímu škůdci kukuřice, motýlku zavíječi kukuřičnému. Přitom jde o odrůdu, užívanou jen jako krmivo pro dobytek, nikoliv pro konzumaci lidskou.

Tato geneticky zmanipulovaná kukuřice se stala ve veškerém mimoevropském světě odrůdou daleko nejpěstovanější. Ve všech zemědělských oblastech všech světadílů (kromě Evropy) se permanentně pěstuje na úhrnných rozlohách přesahujících 90 % plochy oseté kukuřicí. A je velmi poučné si v této situaci přečíst tabulku, číselně vyjadřující rozsah pěstování této geneticky vyšlechtěné odrůdy v naší republice v posledních 12 letech – po jejím vyšlechtění, jak ji oficiálně vydalo naše ministerstvo zemědělství. Jde přitom stále jen o kukuřici, pěstovanou jako píce pro hovězí dobytek, z menší části pak pro výrobu bioethanolu či bioplynu.

Tabulka výmluvně ukazuje rychlý vzestup pěstování kukuřice, nepodléhající zkáze při samotném růstu na poli, v prvních 4 letech, následovaný dvakrát pomalejším poklesem až téměř k nule v dalších 8 letech. Co je toho příčinou?

Ministr zemědělství naší vlády Marian Jurečka to vyjádřil těmito slovy: „Důvodem tohoto poklesu je například problematický odbyt GMO kukuřice a letos se k tomu přidaly problémy s odbytem mléka, pokud jsou dojnice krmeny GMO kukuřicí. Řada mlékáren totiž takové mléko odmítá odebrat.“

A tisková zpráva ministerstva zemědělství pokračuje: „Mezi další důvody klesajícího zájmu o GMO kukuřici řadí pěstitelé administrativní zátěž, kterou její pěstování přináší, anebo dodržování předepsané vzdálenosti od ploch s konvenčními plodinami.“

Tak tedy důvody jsou do puntíku pasti nastražené orgány Evropské unie; právě loni totiž právě ona zformulovala své další a neméně absurdní tvrzení, že totiž krávy-dojnice nesmí být krmeny GMO – kukuřicí Monsanto, protože jejich mléko je zdravotně závadné. A to jakoby v Bruselu nikdo nebyl informován o těch nesčetných kontrolách, které na celém světě probíhaly a stále probíhají a které zaručují neškodnost mléka při krmení dojnic GMO – kukuřicí i dostatečnou a normovanou vzdálenost pole s GMO – kukuřicí od polí sousedních.

A zcela obdobná je situace ve všech ostatních státech Evropské unie, z týchž příčin. Celá Evropa tedy doplácí na soustavnou hospodářskou averzi Evropské unie vůči moderním šlechtitelským metodám, konkrétně – a především – transgenóze. Orgány Evropské unie se tedy neostýchají vytvářet nepřekročitelné předpisy, normy a zákazy proti evropským zemím. Postupy, které nás zavazují, musí být k smíchu celému ostatnímu světu. Evropa se tak dostává do stále obtížnější izolace. Lze si stěží představit, že tak neschopné „osobnosti“ delegujeme do jejich orgánů. Můžeme jen přemýšlet, proč a v čí zájmu se tak chovají.

Rozsah pěstování GMO – kukuřice v České republice

Rok	Počet pěstitelů	Úhrnná plocha pěstování GMO – kukuřice (ha)
2005	51	150
2006	82	1 290
2007	126	5 000
2008	167	8 380
2009	121	6 480
2010	82	4 680
2011	64	5 090
2012	41	3 050
2013	31	2 560
2014	18	1 754
2015	11	997
2016	1	75